

Les retallades en la despesa pública anunciades per Rodríguez Zapatero afectaran seriosament el govern de Francesc Antich. Encara no s'ha avaluat exactament com, però és clar que d'alguna manera l'administració autònoma haurà d'estrènyer encara més la bossa. I això que enguany el govern balear ja ha fet un gran esforç de contenció de la despesa. Significativament, el conseller d'Economia, Carles Manera, valorà les mesures de Zapatero d'aquesta manera: "Podria haver-ho fet abans." Tampoc el president no va rebre gaire bé la mala nova: "Són mesures molt dures", va sentenciar, amb cara de circumstància.

Menys despeses. D'entrada, el govern haurà d'afrontar la retallada dels sous dels funcionaris, com totes les altres administracions. Quan sàpiga com concreta la retallada el govern espanyol –cosa que s'havia d'anunciar després de tancar aquesta edició–, aplicarà els mateixos criteris a l'administració de les Illes. És un problema seriós, perquè havia pactat augmentos amb diversos col·lectius de funcionaris durant els últims mesos. D'una altra banda, Antich digué que seguiria el camí de Zapatero quant a la rebaixa del sou d'un 15% als membres del govern i als alts càrrecs. Assegurà que s'executaria aquesta mesura, però de moment tampoc no s'ha concretat ni com es farà ni quan. El dia 15, el *Diario de Mallorca* assegurava –esmentant fonts anònimes– que nombrosos càrrecs es queixaven en privat de la possible reducció de sou, perquè consideraven que, "entre la quantitat que passem al partit i això, no ens compensarà econòmicament" continuar exercint la tasca política.

La situació del govern és especialment penosa perquè ja havia reduït considerablement el pressupost d'enguany en relació amb el de l'any passat. La minva va ser d'un 6%. I ara es troba obligat a continuar reduint despeses, al voltant d'uns 170 milions més. El panorama és molt dolent perquè hi ha realment poques possibilitats de reducció. De moment, segons el diari esmentat, Antich ha ordenat que les inversions previstes

Incertesa i temor a les Balears

El govern espera notícies, amb l'ai al cor, per a saber com afectarà exactament la retallada de despeses i d'inversions a les Illes.

per a enguany que encara no hagin estat compromeses, és a dir, sense contractar, quedin en suspens. El dia 20, les dues formacions del govern (PSOE i Bloc) analitzaren un per un tots els projectes per veure què podien restar, però descartaren que hi hagués una retallada "indiscriminada". Una altra via de contenció de la despesa vindrà a través de les oposicions que seran ajornades: totes les places de funcionaris que –tot i ser previst de treure a oposició– encara no s'hagin convocat, no es convocaran fins més endavant, en una data que a hores d'ara encara no s'ha concretat.

Hi ha més àrees on es pot retallar, però el president Antich no va voler avançar-les: "Siguem prudentes, encara no puc entrar en els detalls", va dir. Durant aquests dies, el president continuarà en contacte amb Madrid per saber a què s'ha d'atenir exactament i, posteriorment, ho explicarà al Parlament, en una compareixença extraordinària. Segurament que serà el dia 1 de juny quan Antich presentarà formalment a la cambra les mesures per a reduir la despesa.

Menys inversions. De la mateixa manera que s'haurà de fer front a la sobtada nova necessitat de tenir menys despeses, també inexorablement es trobaran afectades les previsions d'inversions del govern espanyol a les Illes. Com i quines és un misteri, encara, però és clar que resultaran perjudicades.

El conveni de carreteres –signat entre el govern espanyol i, per una altra banda, el govern balear i els consells insulars– preveu fortes inversions a

cada illa: en conjunt uns 600 milions, amb obres escalonades durant un decenni. Inclou diversos objectius: la millora de vies existents, la construcció de vies noves, com ara l'accés al nou hospital de referència, el de So n'Espases o el segon cinturó de Palma, ambdues a Mallorca. Malgrat que, segons Antich, Madrid ha donat "garanties" que es podran realitzar en el temps i en la manera que s'havien previst, el fet és que presenta molts dubtes. La primera setmana després de l'anunci de Zapatero, els responsables del govern i del Consell de Mallorca –la institució que podria resultar més afectada pel que fa la pla de carreteres, perquè és la que l'ha d'executar–, intentaren infondre tranquil·litat tot assegurant que allò que hi ha previst és farà. A més d'Antich, la presidenta del Consell, Francina Armengol, es mostrà "convençuda" que les obres més preemptòries en carreteres es faran sense dificultats; també el conseller de Medi Ambient i Mobilitat, Gabriel Vicens, digué, després de reunir-se amb la ministra espanyola de Medi Ambient, que a Madrid "han deixat clar" que els projectes previstos es compliran.

Però tot aquest forçat optimisme va rebre una enorme galdada amb la intervenció del ministre de Foment espanyol, José Blanco, al Congrés dels Diputats, dimecres de la setmana passada. El responsable de les inversions en infraestructures va ser clar i dur. Segons ell, "ja res no tornarà ser com abans", en les inversions en infraestructures. Anuncià que les retallades afectarien totes les comunitats autònomes, totes les obres previstes

El president balear, Francesc Antich, ja ha començat a definir les àrees on es retallarà la despesa, seguint les indicacions del govern espanyol.

i fins i tot alguna de començada. “Ajornarem noves licitacions, demorarem terminis d’acabament d’obres, suspendrem temporalment actuacions i, fins i tot, anul·larem contractes

en execució”. Aquesta rotunditat i generalització de la tisorada fa pensar que les carreteres de les Balears també en sortiran d’alguna manera mal parades. El ministre va concretar

que “totes les obres” de carreteres i ferrocarril sofriran, pel cap baix, una aturada d’un any. Després de sentir aquestes declaracions, Antoni Alemany, responsable econòmic del Consell de Mallorca, va reconèixer que en aquell moment no podria dir “si ens afectarà” o no la retallada a les tres grans obres ja licitades –tercer carril de la via de cintura de Palma, accessos a So n’Espases i variant de Son Servera, o les que encara no ho són, entre les quals la més important és el segon cinturó de Palma.

D’una altra banda, també resta en suspens una de les inversions acceptades pel ministre espanyol de Foment –que l’havia de pagar totalment–: el tramvia de la badia de Palma. Aquest projecte –que ha d’unir el centre de la capital amb l’aeroport– és en fase de disseny i era previst que es pogués començar durant l’any 2011. Ara és bastant probable que s’ajorni, o qui sap si alguna cosa pitjor. Sigui com sigui, es tracta d’una de les apostes essencials del govern i de l’Ajuntament de Palma quant a mobilitat. Si s’ajornàs un temps o, pitjor, quedàs suspès fins que arribi una època més bona econòmicament seria un cop polític dur per als governs de les Balears i de Palma.

Finalment, la incertesa s’ha precipitat sobre l’obra de reforma urbanística i remodelatge econòmic més ambiciosa prevista a les Balears: la reforma de la platja de Palma. Des de fa quatre anys es fa feina –si més no, ho diuen els successius governs– en el disseny d’aquest projecte. El pla director s’hauria de presentar aviat. La idea neix d’un pacte entre les administracions espanyola, balear, insular i local –Palma i Lluçmajor– i es tracta de refer totalment la platja de Palma per convertir-la, segons que va dir Zapatero, “en un exemple de reconversió turística per a tot Europa”. S’ha arribat a parlar de prop d’un miler de milions d’euros d’inversió, però tot s’ha endarrerit moltíssim, no s’ha passat encara de la fase prèvia de disseny, i ara ha arribat la gran retallada de despeses que deixa en l’aire aquesta obra tan ambiciosa.

Miquel Payeras